

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-5/23-S

Název	Základní škola J. A. Komenského Kly, příspěvková organizace
Sídlo	Záboří 70, 277 41 Kly
E-mail	zs.kly@centrum.cz
IČO	71 000 241
Identifikátor	600 047 784
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Palanská
Zřizovatel	obec Kly
Místo inspekční činnosti	Záboří 70, Kly
Inspekční činnost na místě	16. – 18. ledna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávalo v 15 třídách

262 žáků 1. – 9. ročníku, včetně 52 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „ŠVP“), z nichž tři jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. Škola eviduje 14 žáků s odlišným mateřským jazykem. Od předchozí inspekce došlo k nárůstu počtu žáků. Ke dni inspekce byla škola naplněna z 97 %.

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno ve čtyřech odděleních školní družiny (100% naplněnost) a v jednom oddělení školního klubu (20% naplněnost).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 1998. Vedení školy má vhodně stanovenou vizi a dílčí koncepční cíle rozvoje školy, které se daří postupně plnit. Škola se dlouhodobě podílí na utváření dobrých vzájemných vztahů. V souladu se ŠVP se patřičně zaměřuje na podporu socializace, motivace a posilování klíčových kompetencí žáků.

V ZŠ se podílí na vzdělávání 25 učitelů včetně ředitelky školy a šest kvalifikovaných asistentek pedagoga. V zájmovém vzdělávání působí osm kvalifikovaných vychovatelek. Z celkového počtu učitelů v ZŠ devět nesplňuje odbornou kvalifikaci, z toho šest si vzdělání doplňuje patřičným studiem. Nedostatečná kvalifikace výše uvedených pedagogů neměla vliv na kvalitu vzdělávání žáků. Ředitelka prokazatelně hledá kvalifikované pedagogy. Vedení školy a pedagogové i nepedagogičtí pracovníci vytváří dobrý tým. Pro podporu kvalitního a moderního vyučování má škola vhodně nastavený systém plánů osobního a pedagogického rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola plnění svých dílčích cílů průběžně vyhodnocuje a zveřejňuje ve výročních zprávách. Vedení školy důsledně a systematicky sleduje vzdělávací proces a činnosti vyučujících. Podporuje tzv. učitelské skupiny, jejichž metodické, mezipředmětové a mezistupňové propojení výrazně přispívá k plnění vize a cílů školy a ke zkvalitnění výuky.

Materiální podmínky školy umožňují vzdělávání podle ŠVP v plném rozsahu. Finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek vzdělávání, např. v oblasti digitálních technologií. Účelně využívá prostředky ze státního rozpočtu, příspěvku zřizovatele a dotace z projektů. Pravidelně je obměňováno vybavení učeben školním nábytkem, průběžně byly doplňovány učební pomůcky a didaktické materiály a hry pro školní družinu. Dotace z evropských projektů škola využila pro realizaci osobnostního rozvoje pedagogů a jejich vzdělávání, tandemovou výuku a doučování.

Směrem k zákonným zástupcům je škola otevřená. Informace o činnosti školy jsou dostatečně poskytovány prostřednictvím funkčního informačního systému, webových stránek, na třídních schůzkách a dostupné jsou i na nástěnkách v budově školy. V pravidelných časových intervalech škola zjišťuje u zákonných zástupců spokojenost s podmínkami vzdělávání prostřednictvím dotazníkových šetření, která dále vyhodnocuje. Případnými připomínkami se vedení školy zabývá a přijímá patřičná opatření.

Tým školského poradenského pracoviště tvoří tři kvalifikovaní výchovní poradci včetně ředitelky školy, z nichž jeden je současně i metodikem prevence a kariérovým poradcem. Tento tým má vhodně zvolené strategie poradenských a konzultačních služeb pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy. Kariérové poradenství je poskytováno účinně v dostatečné míře.

V ZŠ aktivně pracuje žakovský parlament, který efektivně koordinuje ředitelka školy, kde spolupracuje se zástupci žáků 4. až 9. ročníků na jejich námětech a následně se společně podílejí na realizaci akcí pro zlepšení prostředí a propojení třídních kolektivů.

Zájmové vzdělávání je velmi kvalitně vedeno s ohledem na koncepci a cíle školy. Dochází zde k blízké spolupráci se ZŠ a také školní družinou Tišice. Účastníkům je pro aktivní využití volného času nabízena široká škála zájmových kroužků.

Škola dbá důsledně na prevenci rizik, všichni žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou průběžně poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování. V době inspekční činnosti byla dodržována veškerá bezpečnostní opatření. Dohledy o přestávkách jsou stanoveny a vykonávány. Počty úrazů jsou vzhledem k počtu žáků úměrné, škola přijímá účinná opatření k jejich snižování. Budova je dostatečně zajištěna proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem výuky na prvním i druhém stupni bylo respektující a přátelské prostředí. Byla patrná vzájemná důvěra a empatický přístup k žákům, přičemž všichni pedagogové vhodně projevovali zájem o vzdělávání žáků a jejich individuální pokrok. Ve většině hodin převažovala efektivní frontální výuka propojená s prvky účinné skupinové práce nebo práce ve dvojicích. Hodiny byly až na ojedinělé výjimky dostatečně připraveny. Struktura hodin byla patřičně provázána aktivitami posilujícími klíčové kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní a sociální. Ve výuce byly využity digitální technologie převážně k prezentaci učiva. Žákům se SVP byla poskytována příslušná podpora, jen ojediněle však byla diferencována náročnost a forma zadávání úkolu s ohledem na vzdělávací předpoklady žáků.

Výuka na prvním stupni byla v rámci hospitovaných hodin vedena efektivními a pestrými metodami. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Učitelky vhodně rozvíjely slovní zásobu žáků a podporovaly čtenářskou gramotnost. Hodiny se vyznačovaly dobře zvolenými aktivitami s využitím mezipředmětových vztahů. V polovině sledovaných hodin si žáci mohli vybírat z úloh různé kognitivní náročnosti.

V matematice, prvouce, přírodovědě probíhala výuka podle školou jasně stanovených hodnot s důrazem na etiku, kooperaci a sebehodnocení žáků. Ve většině hodin byl čas využit bez prodlev. Všichni žáci při zpracování zadaných úkolů získávali zpětnou vazbu o výsledcích své práce. Všechny sledované hodiny v oblasti Člověk a jeho svět měly pracovní charakter, byla využita efektivní skupinová práce i řízený rozhovor. V hodinách se dařilo využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací.

Ve výuce na druhém stupni učitelé většinou vhodně vyvážili výklad s aktivitami pro samostatnou práci žáků, případně práci ve dvojicích. Vyučující správně volili činnosti aktivizující žáky. Žáci se učili z chyb vlastní zkušeností, vyučující je náležitě vedli k pochopení reálií a podporovali je v hledání uplatnění poznatků v běžném životě. V mnohých hodinách byly vhodně využívány názorné pomůcky a byl dán dostatečný prostor žákům na hledání řešení zadaných úkolů. Ve sledovaných hodinách byla však jen velmi málo využita práce žáků s jinými informačními zdroji, chyběla podpora kritického myšlení.

V předmětech humanitního charakteru a v českém a cizím jazyce pracovali učitelé převážně s učebnicemi a pracovními listy. Ojediněle byla využita prezentační technika žáky. Jen v některých hodinách vyučující vhodně využívali kreativní metody, jako jsou myšlenkové mapy nebo pracovní listy s QR kódem. Velmi zdařilá byla tandemová výuka vedená učitelkou a rodilou mluvčí, kdy byli všichni žáci plně zapojeni do výuky a vhodně motivováni k mluvenému projevu v cizím jazyce. Méně pak byly využity prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Také se jen v menším počtu hodin vyskytovala diferenciací úloh.

Při výuce matematiky a přírodovědných předmětů byly účelně využity již získané zkušenosti a znalosti žáků. Vyučující vhodně kladli důraz na spirálový růst znalostí a dovedností žáků a také jejich využití v běžném životě. Žáci byli patřičně vedeni k diskusi a hledání řešení zadaných úkolů. Při zadávání práce ve skupinách však často chyběl předem známý časový rámec potřebný k rozvržení práce ve skupině. V menší míře také byly využity další texty k podpoře čtenářské gramotnosti v přírodovědných předmětech.

Předměty výchovného charakteru na obou stupních školy spojovaly aktivity dostatečně zaměřené na podporu motivace a zájmu o téma výuky. Vyučující kladly patřičně důraz na bezpečnost a srozumitelně stanovená pravidla her a činností. Vyučovací hodiny byly dobře strukturované se zaměřením na cíl hodiny. Vhodně zvolené metody obsahovaly aktivizaci, kooperativní učení a relaxační prvky. U žáků byla dostatečně rozvíjena kreativita a nadání. Vyučující účinně pomáhali rozvoji osobnosti a posílení klíčových kompetencí žáků.

Žákům se SVP a žákům ohrožených školním neúspěchem škola poskytuje dostatečná podpůrná opatření. Učitelé nabízí průběžně doučování v předmětech, které jsou pro žáky problémové. Toto doučování je poskytováno také žákům devátých ročníků při přípravě na přijímací zkoušky.

Vzdělávání ve školní družině příhodně vycházelo z nastavené školní strategie a bylo úzce tematicky propojeno s aktivitami školního klubu a se základním vzděláváním. Účastníci se aktivně zapojují do příprav akcí pro žáky školy. V rámci vzdělávací a výchovné činnosti vychovatelky kladly důraz na uplatnění spolupráce a podpory nadání účastníků při řízených, odpočinkových i spontánních činnostech. Příjemná atmosféra pozitivně podporovala motivaci účastníků. Aktivity se efektivně střídaly, nejčastěji byly cílené na tvořivost a sport. Školní družina a klub organizují výlety, víkendové akce, divadelní představení a jiné doplňkové činnosti pro kvalitní trávení volného času všech účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy systematicky sleduje úroveň vzdělávání především prostřednictvím hospitací, tematicky zaměřených kontrol a evaluačních prostředků, na jejichž základě přijímá většinou účinná opatření. Škola využívá různé zdroje pro posuzování kvality vzdělávání v hlavních oblastech své činnosti včetně výsledků vzdělávání. Při posledním externím testování škola dopadla mírně lépe, než je průměr ČR. Ředitelka školy s výsledky pracuje a hledá způsoby k dalšímu zlepšení.

Dosahované výsledky vzdělávání většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaného ŠVP. Žákům se SVP jsou všechna podpůrná opatření poskytována v požadovaném rozsahu. Efektivnost systému práce je doložena jejich dobrými výsledky. Rovněž většina žáků s odlišným mateřským jazykem byla z pohledu hodnocení a klasifikace úspěšná. Ve školním roce 2021/2022 prospělo 66 % žáků s vyznamenáním, ostatní žáci prospěli. Částečně problematický byl přechod žáků z prvního stupně na druhý. Jako méně úspěšné předměty se jeví dějepis, anglický jazyk a přírodopis. Škola nabízí žákům vhodnou podporu formou doučování a individuálních konzultací. Dalším nástrojem zjišťování úrovně vzdělávání jsou výsledky z přijímacího řízení do středních škol a umístění v soutěžích v oblasti tělesné výchovy, dopravní výchovy, matematiky, zeměpisu, dějepisu. Výsledky žáků školy při přijímacím řízení jsou mírně lepší než v ostatních školách v ČR, a to včetně výsledků z přijímacích zkoušek na osmiletá gymnázia.

Hodnocení žáků je vedením školy dostatečně sledováno. Každý učitel průběžně zaznamenává výsledky a důvody udělené známky, zvláště v případech, kdy dochází ke zhoršení prospěchu žáka. Škola tak mapuje pokrok jednotlivých žáků, stejně

tak i případné riziko školní neúspěšnosti, při jehož výskytu škola vhodně reaguje a hledá podporu pro tyto žáky. Od předchozí inspekce škola nově zavádí formativní hodnocení, čímž chce zvýšit efektivnost poskytovaného vzdělávání a zároveň motivovat žáky k dalšímu učení.

K dobrým výsledkům přispívá i patronát žáků, kdy dochází ke vzájemné spolupráci a podpoře nově příchozích prvňáčků zkušenými devátáky. Jedná se o generační učení, jež je rozvíjeno po celý školní rok. Vzájemné učení a setkávání účinně probíhá i v rámci ostatních ročníků, a to především v zájmovém vzdělávání. Toto má příznivý vliv na utváření dobrých, vzájemných vztahů mezi žáky.

Škola promyšleně omezuje výskyt rizikového chování žáků. V předmětu etická výchova, který vyučují vždy třídní učitelé, jsou žáci průběžně vzděláváni v jednotlivých oblastech, a to s ohledem na sociální, kulturní i věkové odlišnosti. Škola v současné době identifikuje jako nejzávažnější problém výskyt kouření, jinak je chování žáků téměř bezproblémové. Neomluvené hodiny v posledních dvou letech nebyly zaznamenány. Udělené pochvaly převažovaly ve školním roce 2021/2022 nad počtem uložených kázeňských opatření.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu jsou v souladu s cíli stanovenými příslušným ŠVP, což je zřejmé z výstupů realizovaných činností, které jsou prezentovány na webových stránkách školy nebo tvoří výzdobu školy. Škola prezentuje výsledky prostřednictvím tematicky zaměřených projektových dnů a realizovaných akcí za podpory obce. Propojení školy a obce je velmi dobré. Dodržování třídních pravidel, zařazování programů z oblasti prevence rizikového chování a zdravého způsobu života do výuky, stejně jako nabídka zájmových aktivit pro aktivní trávení volného času žáků aktivně napomáhají ke zlepšování vztahů mezi žáky i učiteli.

Závěry

Vývoj školy

- Dochází k postupnému nárůstu počtu žáků, škola se dostává na hranici maximální naplněnosti.
- Od předchozí inspekce byly nedostatky většinou odstraněny, stále však přetrvává vyšší podíl nekvalifikovaných učitelů.

Silné stránky

- Přetrvává dlouhodobě pozitivní hodnocení dobrého a příjemného klimatu školy.
- Poskytované zájmové vzdělávání je velmi kvalitní, účinně je podporováno vrstevnické učení, častá účast v projektech školy a soutěžích a bohatá nabídka volnočasových aktivit.
- Účelné propojení výchovně-vzdělávacích prvků v předmětu etická výchova zvyšuje účinnost prevence rizikového chování.
- Efektivní vedení pedagogického sboru se odráží v kvalitním průběhu i výsledcích vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Příležitostí ke zlepšení je čtenější využití digitální techniky v rámci výuky a systematictější podpora kritického myšlení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zintenzivnit práci s digitálními technologiemi a s dalšími zdroji informací.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k datu inspekční činnosti
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Kly, čj. OU-K-1085/2019, ze dne 18. prosince 2019
3. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. OU-K-848/2018, ze dne 14. srpna 2018
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-2300/2020-5, s účinností od 20. ledna 2020
5. Školní informační systém, školní matrika ke dni inspekce (vzorek), rozvrhy vyučovacích hodin za školní rok 2022/2023 ke dni inspekce
6. ŠVP pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání ve školní družině a pro školní klub ke dni inspekce
7. Školní řád a vnitřní řady školní družiny, školního klubu účinné ke dni inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady a z jednání předmětových komisí za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
10. Doklady o přijímání ke vzdělávání za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
11. Výsledky testování za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
12. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS–20/16-S, z 2. prosince 2015
14. Personální dokumentace vedená ve školních rocích 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce
16. Ekonomická dokumentace (finanční vypořádání dotací v roce 2021, závazné ukazatele rozpočtu 2021, účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2021
17. Třídní knihy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Stanislava Matulová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor

Mgr. Blanka Šebestová, školní inspektorka

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektor

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.